

PROGRAMSKI IZVEŠTAJ O PROJEKTIMA NNŠ TOKOM 2010. GODINE

1. OPŠTA SITUACIJA U MEDIJSKOM SEKTORU SRBIJE TOKOM 2010. GODINE

Medijski sektor Srbije u 2010. godini je i dalje u krizi. Velike medijske kuće sa nacionalnim pokrivanjem menjaju vlasnike (B92, Fox, Avala), lokalni mediji se zatvaraju, novinari ostaju bez posla svakodnevno. Mladi visokobrazovani novinari ne mogu da dobiju posao u struci. Javni servisi na medijskom tržištu zauzimaju značajno mesto, posebno RTS, ali njihova funkcija definisana Zakonom o radiodifuziji još nije u punom kapacitetu.

Kvalitet medijskih usluga se i u 2010. godini snižava, ali se povećava broj rialiti programa koji promovišu miks media kulturu i kulturu kiča. Ovaj trend u medijskoj sferi Srbije traje već nekoliko godina.

Zakonodavstvo

I protekla, kao i prethodna godina je bila veoma značajna kada je u pitanju pisanje novih i redefinisane već postojećih zakona kojima se bolje definiše medijski sektor i uopšte oblast telekomunikacija. Radna grupa Ministarstva za kulturu Republike Srbije, formirana oktobra 2008. godine nastavila je rad i u 2010. godini na redefinisanju Zakona o radiodifuziji koji se usklađuje i sa međunarodnim dokumentima koji definišu rad televizija u digitalnom ključu. OSCE je angažovao međunarodne eksperte da analiziraju medijski sektor Srbije i daju predloge za poboljšanje koji bi ujedno bili i osnova za izradu medijske strategije Srbije. Na okruglim stolovima održanim tokom septembra 2010. medijski sektor je potpuno odbacio većinu navoda u izveštaju eksperata a predviđena strategije nije završena do kraja 2010. sa realnom procenom da će Srbija i u 2011. godini biti bez jasne viziji kako urediti medijsku scenu. Istovremeno AP Vojvodina koja je Statutom (2009) dobila u nadležnost kreiranje medijske strategije, koja će biti deo republičke, nacrt je uradila u predviđenom roku (1. novembar 2010).

NNŠ

Imajući upravo navedeno u vidu Novosadska novinarska škola se u 2010. godini fokusirala na treninge čiji rezultat je produkcija pod mentorstvom kako bi uticala na podizanje profesionalnog standarda u oblasti istraživanja žanra i definisanje tema od javnog značaja u lokalnim i regionalnim medijima uključujući i javni servis. Ono što se smatralo najznačajnijim je i otvaranje izuzetno osetljivih tema kao što je korupcija. Na ovaj način Novosadska novinarska škola je obezbedila prisutnost u medijima, temama koje su do tada bile na marginama i stavila na uvid javnosti mnoge kontroverze o kojima bi trebalo kritički razmišljati, raspravljati i javno zagovarati kreiranje njihovih najboljih rešenja. Kada se ima u vidu broj proizvedenih i emitovanih medijskih sadržaja može se smatrati da je učinjen pomak u dobrom smeru kako u medijima na većinskom, tako i na jezicima nacionalnih manjina. Mada, valja istaći da je projekt *"Interupcija korupcije"*, koji je odobren u okviru IPA programa EC, izazvao veliko interesovanje učesnika, ali na žalost ne i potencijalnih donatora od kojih su tražena sredstva za dofinansiranje projekta. NNŠ se obartila na 40 relevantnih

adresa uključujući i organizaciju GREECO koja joj je pružila punu podršku u traganju za mogućim dodatnim izvorima.

Osim toga učinjen je i pomak u odnosu na životno doba učesnika u projektu. Veoma uspešno su realizovani sadržaji koji su obuhvatili srednjoškolsku populaciju kao onaj segment društva koji je najvažniji za uključivanje u javno delovanje i zagovaranje, kao i proširivanje i produbljivanje svesti i saznanja koliko je važno biti proaktivan član lokalne zajednice koji radi na promeni sopstvene pozicije u društvu, a ne samo nemi posmatrač i pasivni nezadovoljnik. Projekat "Active Miss Wanted now!" koji je podržala Fondacija Olaf Palme je pokazao koliko je značajan rad sa mladima tako da će mlada populacija i ubuduće biti u fokusu projekata Novosadske novinarske škole, a posebno marginalizovane grupe mladih. Ono što karakteriše 2010. godinu je da su mediji nacionalnih zajednica uočivši slabosti u radu i loš položaj na medijskom tržištu razumeli da se profesionalni standardi dosežu dodatnom edukacijom, tako da su tražili in house treninge za svoje zaposlene. Prepoznavanje long life obrazovanja kao modela koji doprinosi uspešnijem poslovanju je pravo osveženje u profesiji.

2. REALIZOVANI PROJEKTI NOVOSADSKE NOVINARSKE ŠKOLE U 2010. GODINI

2.1 EDUKATIVNI PROGRAMI, TRENINZI I PRODUKCIJA

NAZIV PROJEKTA: DAN U TVOJIM CIPELAMA
PODRŠKA: Pokrajinski Sekretarijat za socijalnu politiku i demografiju
UČESNICI: 6 studenata Žurnalistike i 6 članova Novosadskog udruženja studenata sa invaliditetom
TRAJANJE: 3 meseca
OPIS: Osnovna ideja projekta „Dan u tvojim cipelama,, bila je da se, edukacijom i treningom mladih novinara i zajedničkom medijskom produkcijom studenata novinarstva i studenata sa invaliditetom, senzibilize i osvesti društvo po pitanju potreba i problema sa kojima se svakodnevno suočavaju mladi sa invaliditetom. Na treningu u Novosadskoj novinarskoj školi, dvanaestoro studenata slušalo je predavanja o temama: osnovnih prava osoba sa invaliditetom, Zakona o sprečavanju diskriminacije osoba sa invaliditetom, Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, izveštavanja o problemima sa kojima se suočavaju osobe sa posebnim potrebama. Nakon toga, usledio je produkcijski deo, tokom kog su studenti podeljeni u tri grupe. Svaka grupa je imala zadatak da snimi jednu reportažu koja je uskoj vezi sa osobama sa invaliditetom. Reportaže su emitovane na lokalnim televizijskim stanicama u Vojvodini.

NAZIV PROJEKTA: IZVEŠTAVANJE O ŽIVOTNOJ SREDINI U SRBIJI
PODRŠKA: Evropska komisija kroz program “Jačanje dijaloga između organizacija civilnog društva Srbije i EU”.
UČESNICI: 12 novinara iz Srbije
TRAJANJE: 1 godina

OPIS: Cilj projekta "Izveštavanje o životnoj sredini u Srbiji" jeste obuka novinara i unapređivanje izveštavanja o životnoj sredini. Projekat realizuje Novosadska novinarska škola, sa partnerima Transitions (TOL) iz Češke, Ekolist-om i Ekopolis-om. Nakon onlajn kursa o izveštavanju, izabrano je 12 najboljih polaznika. Oni su prisustvovali dvodnevnom treningu u Novosadskoj novinarskoj školi, na kom su relevantni stručnjaci u oblasti zaštite životne sredine i medija edukovali novinare kako da na najbolji način izveštavaju o toj oblasti. Nakon treninga, usledio je okrugli sto "Životna sredina u medijskoj sredini". Cilj okruglog stola bila je konstruktivna diskusije u vezi sa trenutnim stanjem, kao i budućih potreba za poboljšanjem izveštavanja u oblasti zaštite životne sredine. Do kraja 2010. i tokom prve polovine 2011. godine, Novosadska novinarska škola će u okviru ovog projekta koordinirati terenskim radom i pravljnjem novinarskih reportaža koje će biti objavljene na sajtu "Zelene vesti".

NAZIV PROJEKTA: **OBUKA NOVINARA LISTA "HLAS L'UDU"**

PODRŠKA: **Pokrajinski sekretarijat za informacije**

UČESNICI: **novinari lista "Hlas L'udu"**

TRAJANJE: **3 meseca**

OPIS: Projekat se sastojao od od pet treninga za novinare nedeljnika Hlas L'udu. Tridesetak novinara lista Hlas L'udu, tokom pet nedelja, radilo je na poboljšanju novinarskih veština, i poboljšanju organizacije u redakciji, što i jesu bili ciljevi Projekta. Na pet treninga, novinari su se uz mentorsku pomoć bavili temama poput javnog interesa u medijima nacionalnih manjina, multikulturalizmom, komercijalizacijom medija, odnosima sa svojom ciljnom grupom i ostalim temama koje su atraktivne za novinare medija na jezicima nacionalnih manjina. Projekat je realizovan u saradnji sa Asocijacijom slovačkih novinara.

NAZIV PROJEKTA: **INTERUPCIJA KORUPCIJE**

PODRŠKA: **Evropska komisija –IPA program; IREX medijski program za Srbiju**

PARTNERI: **Institut Stine, Split, Medijske inicijative, Sarajevo i Društvo Integriteta, Ljubljana**

UČESNICI: **15 TV stanica, po 5 u SRB, BiH, CRO
Studenti i studentske organizacije – grupa od najmanje 30 studenata, po 10 za SRB, BiH, CRO
Nevladine i vladine organizacije koje se bave borbom protiv korupcije u regionu**

TRAJANJE: **18 meseci**

OPIS: Cilj projekta je da kod građana Srbije, BiH, Hrvatske i Slovenije podigne nivo svesnosti o korupciji i da doprinese borbi protiv korupcije.

Specifični ciljevi projekta su:

- istražiti i definisati trenutnu situaciju u vezi sa korupcijom u zdravstvu, školstvu i putem medija, informisati javnost o tome
- motivisati mlade ljude u celom regionu da se bore protiv korupcije
- unaprediti profesionalne standarde novinara koji se bave borbom protiv korupcije
- razviti saradnju između ljudi celog regiona u borbi protiv korupcije

Aktivnosti projekta bile su:

- Istraživanje kroz medijski monitoring i pisanje nacionalnih izveštaja o nivou korupcije u Srbiji, BiH, Hrvatskoj i Sloveniji
- Regionalna konferencija u Novom Sadu sa prezentovanjem publikacija o korupciji
- Treninzi za novinare u Srbiji, BiH i Hrvatskoj
- Kreativne javne akcije studenata o temama korupcije u visokom školstvu
- Medijska i studentska TV produkcija

Novosadska novinarska škola uz podršku Ministarstva za ljudska i manjinska prava, a u saradnji sa Nezavisnim društvom novinara Vojvodine organizovala je Okrugli sto "Napadi na novinare – Štangla kao pogled na svet". Skup je održan 17. septembra 2010. godine u Medija centru Nezavisnog društva novinara Vojvodine.

NAZIV PROJEKTA: **AKADEMIJA ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA – PAMETNA INVESTICIJA U PROGRAM DOŽIVOTNOG UČENJA ŽENA**

PODIZVOĐAČI: **Novosadska novinarska škola**

TRAJANJE: **četiri meseca**

OPIS: NNS je kao podizvođač projekta "Akademije ženskog preduzetništva" radila na logistici edukativnih seminara u Bačkom Petrovcu. Do sada su održana tri petodnevna seminara: Ruralni i spa & wellness turizam kao razvojni potencijal južnobačkog okruga, Trening za buduće trenere/ice za odrasle i Menadžment i razvoj nevladinih organizacija i uspešno upravljanje programima za obrazovanje odraslih. Osnovni cilj edukativnih seminara jeste podsticanje lokalnog stanovništva (opštine Bački Petrovac i Bačka Palanka) i njihov doprinos preduzetništvu u južnobačkom okrugu. Ovaj projekat podržan je od strane Evropske Unije kroz svoj program «Jačanje dijaloga između organizacija civilnog društva Srbije i EU».

NAZIV PROJEKTA: **ACTIVE MISS WANTED NOW**

PODRŠKA: **OLOF PALME CENTER SWEDEN**

UČESNICI: **20 učenica i 20 učenica srednjih škola iz Novog Sada, Indije, Sombora i Bečeja;**

TRAJANJE: **6 meseci (Januar-Jun 2010)**

OPIS: Projekat "Active Miss Wanted! Now!" bavio se edukacijom i uključivanjem mladih srednjoškolki i njihovih vršnjaka u civilni i politički sektor lokalne zajednice. Sve projektne aktivnosti su se odvijale u Novom Sadu na radionicama o političkom i društvenom aktivizmu, na kojima su učenice dobile iskustvo iz prve ruke o tome kako funkcionišu gradske institucije, zatim pravile sopstvene kampanje za projekte unutar lokalne zajednice, i u poslednjoj fazi, imale zadatak da sebe i svoje projektne ideje predstave u medijima. Projekat im je dao uvid u to koliko je kontakt sa medijima važan za svaki vid građanskog aktivizma, i pružio osnovna znanja o apliciranju za omladinske projekte.

2.2 TRIBINE

NAZIV DOGAĐAJA: **Okrugli sto "NAPADI NA NOVINARE – ŠTANGLA KAO POGLED NA SVET"**

PODRŠKA:
UČESNICI:

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava
Nadežda Gaće, novinarka, bivša predsednica NUNS-a;
Teofil Pančić, novinar nedeljnika „Vreme“ i dnevnog lista „Dnevnik“;
Pavle Milešev, novinar dnevnog lista „Dnevnik“ ;
Željko Bodrožić, novinar „Kikindskih“;
Mirko Đorđević, novinar u dnevnom listu „Danas“;
Pavel Domonji, Šef novosadske kancelarije Helsinškog odbora za ljudska prava u Srbiji;
Petar Petrović, novinar, nekadašnji glavni i odgovorni urednik dnevnog lista „Dnevnik“;
Milan Dobrosavljev, advokat;
Dubravka Valić Nedeljković, šefica odseka za Medijska studije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu;
Moderatorica skupa bila je **Branislava Opranović**, novinarka iz Nezavisnog društva novinara Vojvodine.

TRAJANJE:

2 sata

OPIS:

Povod za organizovanje okruglog stola bila je godišnjica pogibije francuskog državljanina Brisa Tatona, ali i napad na novinara nedeljnika „Vreme“ Teofila Pančića. Obojica su prebijeni metalnim štanglama u Beogradu, samo zato što je jedan navijao za „pogrešan“ fudbalski klub, dok je drugi, obavljajući novinarski posao, imao drugačiji pogled na dešavanja u našoj zemlji. Okrugli sto organizovan je sa idejom da se dobije odgovor na pitanje da li je izražavanje sopstvenog mišljenja dovoljan razlog da se dobiju batine (smeju li novinari da slobodno rade svoj posao), odnosno da se javnost podseti na neke od slučajeva prebijanja novinara u protekle dve decenije. Kako je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava podržalo ovaj skup, jasno je da država želi da stane na put ovakvom ponašanju pojedinaca, tj. da omogući novinarima da tačno i istinito izveštavaju o temama u našoj zemlji.

2.3 ISTRAŽIVANJA

NAZIV PROJEKTA: **MONITORING “MEDIJI I LJUDSKA PRAVA-DOPRINOS TOLERANCIJI”**

PODRŠKA: **Ministrastvo za manjinska i ljudska prava**

TRAJANJE: **dva meseca**

OPIS:

Postojeći ali i prošireni antidiskriminatorni zakonski okvir Republike Srbije odnosi se i na delovanje medija, prvenstveno u smislu na činjenja diskriminacije od strane medija, ali i u smislu doprinosa toleranciji, suzbijanju stereotipa i predrasuda, sankcionisanju govora mržnje. Dosadašnji medijski okvir u Republici Srbiji, delovanje organizacija civilnog društva i novinarskih udruženja nije doprineo da mediji u Srbiji u punoj meri poštuju standarde izveštavanja o različitostima, da doprinese toleranciji i otvorenijem javnom prostoru. Projekat je realizovan u dve faze. Aktivnosti realizovane tokom novembra 2010. godine prezentovane su 10. decembra, na Međunarodni dan ljudskih prava, na okruglom stolu u Ministrastvu za ljudska i manjinska prava u Beogradu.

Tokom monitoringa praćeni su sadržaji informativno politićkih emisija Radio-televizije Srbije, Radio-televizije Vojvodine, Televizije B92, Prve srpske televizije, TV Jedinstvo, Regionalne televizije iz Sandžaka i TV Bujanovac. Dnevne novine: Politika, Blic, Press, Kurir, Danas, Većernje novosti i nedeljnici Vreme i Nin. Osim izveštaja o medijskim sadržajima eksperti iz oblasti komunikoloških nauka i eksperti iz socijalne psihologije saćinili su analizu rezultata monitoringa koji treba da doprinese širem razumevanju mesta i uloge delovanja medija u postizanju tolerancije i nulte tolerancije na nasilje.

Na okruglom stolu, 10. decembra, o ovoj temi govorili su *Svetozar Čilić*, ministar za ljudska i manjinska prava, *Vensan Dežer*, ambasador, šef Delegacije Evropske Unije u Srbiji, *Nadia Čuk*, zamenica Specijalnog predstavnika generalnog sekretara Saveta Evrope u Srbiji, *Marija Rauš*, šef odseka za medije, OEBS-a u Srbiji, *Višnja Baćanović*, socijološkinja, *dr Jovanka Matić*, komunikološkinja, naućna saradnica Instituta za društvene nauke i *Prvoslav S. Plavšić*, predsednik Društva psihologa Srbije.

NAZIV PROJEKTA: **STUDIJA SLUĆAJA VOJVODANSKIH MEDIJA**
PODRŠKA: **Pokrajinski sekretarijat za informacije**
PROJEKAT PREDAT: **30.12.2010.**
UĆESNICI:

Hlas Ljudu, RTV – i Radio Novi Sad i Televizija Vojvodine, List Dnevnik, TV Panon, Radio Subotica, TV Santos, List Zrenjanin, Radio Stara Pazovu i Sremske

TRAJANJE: **4 meseca**

OPIS: Cilj projekta Studija slućaja vojvođanskih medija je da dā presek trenutnog stanja medija u Vojvodini, u smislu izazova, šansi i pretnji sa kojima se mediji susreću. U atmosferi koja prethodi donošenju medijske strategije Vojvodine u kontekstu priprema za izradu medijske strategije Srbije, priprema za digitalizaciju i osiromašenje medijskog sektora pod pritiskom ekonomske krize, implementatoru projekta bilo je od presudne važnosti da sprovede istraživanje koje će dati odgovore na pitanja definisana u projektnom predlogu, a to je ne samo, gde se mediji nalazi i kuda idu nego i kako oni sami sebe vide.

2.4 DODELA NAGRADE

NAZIV PROJEKTA: **GODIŠNJA NAGRAĐA MLADOM NOVINARU**
PODRŠKA: **UPRAVA GRADA NOVOG SADA ZA KULTURU**
UĆESNICI: **novinari do 30 godina koji se bave izveštavanjem na internetu**

TRAJANJE: **mesec dana**

OPIS: Novosadska novinarska škola već 10 godina dodeljuje Godišnju nagradu za najboljeg mladog novosadskog novinara. Ove godine pažnja je usmena na novinare koji objavljuju ili emituju svoje radove (i) na internetu, pokušavajući da na taj naćin podstaknemo ne samo mlade, već sve novinare, ali i medije, da u što većoj meri koriste tehnološka dostignuća i velike mogućnosti koje ona pružaju. Nagradu je ove godine dobila novinarka Radija 021 Asja Francisti. Źiri NNS su ćinili Zlatomir Gajić, Nedim Sejdinović i Selena Tasić, a gradonaćelnik Novog Sada Igor Pavlićić urućio je novćanu nagradu mladoj novinarki.

2.5 OSTALE AKTIVNOSTI

U 2010. godini saradnici NNSŽ su takođe podizali svoje profesionalne kapacitete učestvujući na različitim seminarima, stručnim konferencijama i okruglim stolovima u zemlji i svetu. Izdvajamo samo najznačajnije:

- Borba protiv korupcije, organizovanog kriminala i trgovine ljudima (Brisel)
- Media Ownership Conference (Albanija)
- Youth dialogue (Kosovo)
- Rodna ravnopravnost u službama bezbednosti (Skupšina RS)
- Godišnja konferencija Olof Palme (Ohrid)
- Studijsko putovanje (Brisel)

3. ZAKLJUČAK

Uprkos veoma lošem društveno-političko-ekonomskom okruženju, Novosadska novinarska škola je ostvarila uspešne projekate koji su pomerili društvenu praksu u oblasti javnog informisanja, javnog zagovaranja i aktivizmu mladih.

Ostvarajući svoju misiju NNSŽ je kreirala mrežu saradnika i nevladinih organizacija, ali i državnih institucija koji u sinergijskom sadejstvu mogu da stvore bolju osnovu za participiranje svakog građanina u procesu odlučivanja za šta je dobro informisanje neophodno. I na kraju, podsetimo samo na reči Norberta Vinera "Samo informisan čovek je delatan".